

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра здоров'я людини та фізичної терапії



Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. *[Signature]*
Протокол № 2 від 16.10 2019 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні
діяльності нервової системи

підготовки “бакалавр”

спеціальності 227- фізична терапія, ерготерапія

освітньої програми фізична терапія, ерготерапія

Програма навчальної дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи» підготовки “бакалавр”, галузі знань- 22- охорона здоров'я, спеціальності — 227 — фізична терапія, ерготерапія, за освітньою програмою - фізична терапія, ерготерапія

Розробник: Якобсон О.О., канд. мед. наук, доцент кафедри здоров'я людини і фізичної терапії, доцент

Рецензент: Ушко Я.А. доц. кафедри патофізіології Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, к. біол. наук, доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри здоров'я людини та фізичної терапії

протокол № 2 від 03.09. р.

Завідувач кафедри:  (проф. Лях Ю.Є.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету фізичної культури, спорту та здоров'я

протокол № 2 від 11.08 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету  (доц. Мудрик Ж.С.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 22-охорона здоров'я Спеціальність: 227- фізична терапія, ерготерапія Освітня програма: фізична терапія, ерготерапія Освітній ступень: бакалавр на базі повної загальної середньої освіти	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>300/10</u>		Рік навчання <u>IV</u>
		Семестр <u>сьомий, восьмий</u>
		Лекції <u>48</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		<u>Лабораторні 82</u> год.
		Самостійна робота <u>154</u> год.
		Консультації <u>16</u> год.
	Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Навчальна дисципліна «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи» є базовою дисципліною для студентів спеціальності - 227 «Фізична терапія, ерготерапії» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

Кінець ХХ ст. і початок третього тисячоліття, на жаль, характеризуються тенденцією до погіршення стану нервово-психічного здоров'я населення України. Соціально-економічна нестабільність призводить до кількісних та якісних змін структури неврологічної захворюваності населення. Ця нестабільність спричинює негативний вплив на кількість деструктивно-дестабілізуючих та соціально зумовлених стресогенних чинників, а також зростанням неврологічної патології в населення.

Крім того, зростає відсоток цереброваскулярних, вірусних уражень центральної нервової системи, пухлин, кількість випадків синільних патологій, що негативного сказується на структурі неврологічної захворюваності населення України.

Метою викладання навчальної дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи» є вивчення основних симптомів і синдромів ураження нервової системи, визначення етіологічних факторів та патогенетичних механізмів розвитку основних неврологічних захворювань, вміння формувати синдромальний діагноз неврологічним хворим, спираючися на заключення лікаря-невролога та данні лабораторно-інструментальних методів дослідження.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи» є:

–Визначати основні симптоми і синдроми ураження різних відділів нервової системи.

–Інтерпретувати дані функціональної анатомії та клінічної фізіології нервової системи.

- Визначити етіологічні фактори та патогенетичні механізми розвитку основних неврологічних захворювань.
- Ставити попередній синдромальний діагноз основних неврологічних дисфункцій
- Вміти аналізувати основні показники лабораторно-інструментальних методів дослідження в неврологічній практиці
- Опанувати основні методи контролю, які використовуються при фізичній терапії хворих з неврологічною патологією.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

ЗК 01. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК 04. Здатність працювати в команді.

- ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

-ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

- ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

- ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

- ФК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини

– ФК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

– ФК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати

– ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

– ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

– ПР 17. Оцінювати результати виконання програми фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

– ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Обстеження, методи оцінки та контролю в загальній неврології.

Тема 1. Принципи будови та функціонування нервової системи. Рухова система. Кровообіг головного мозку.

Структурна і функціональна одиниця нервової системи. Головні анатомо-топографічні відділи нервової системи: півкулі мозку, підкіркові вузли, стовбур мозку, спинний мозок, корінці, спинальні ганглії, сплетіння, периферичні нерви. Функціональна одиниця нервової системи - нейрон.

Уявлення про рефлекс і рефлекторну дугу, умовні і безумовні рефлекси, рівнів замикання шкірних, сухожилкових і периостальних рефлексів.

Тема 2. Оцінка та методи обстеження при порушенні рухів. Пірамідна система. Симптоми центрального і периферичного парезів

Реалізація довільних рухів. Пірамідна система. Центральний та периферичний рухові нейрони. Симптоми центрального (спастичного) паралічу. Патофізіологія м'язової гіпертонії, гіперрефлексії, патологічних рефлексів, зниження черевних рефлексів. Симптоми периферичного (в'ялого) паралічу. Патофізіологія атонії, арефлексії, атрофії. Паралічі, парези, моноплегія, параплегія, геміплегія, триплегія, тетраплегія.

Тема 3. Екстрапірамідна система та синдроми її ураження. Мозочок, та синдроми його ураження. Паркінсонічний синдром. Гіперкінетичний синдром.

Анатомічні дані: базальні ганглії (чечевицеподібне, хвостате ядро, огорожа, субталамус), утворення стовбура мозку (червоне ядро, чорна субстанція, ретикулярна формація). Фізіологія екстрапірамідної системи, її участь в забезпеченні безумовних рефлексів, реалізації стереотипних автоматизованих рухів, готовності м'язів до дії. Синдроми ураження екстрапірамідної системи. Акінетико-ригідний синдром, або синдром Паркінсонізму. Ключові клінічні прояви паркінсонізму: оліго-брадікінезія, ригідність м'язів, паркінсонічний тремор, постуральна нестійкість. Гіперкінетичний синдром. Види гіперкінезів: атетоз, хореїчний, гемібалізм, тики.

Тема 4. Оцінка та методи обстеження чутливої системи, симптоми її ураження. Види і типи порушення чутливості.

Клінічна класифікація чутливості. Методика дослідження чутливості. Види чутливих розладів: анестезія, гіпестезія, гіперестезія, гіперпатія, дизестезія. Синестезія, дисоційовані розлади, поліестезія, парестезії. Біль і його класифікація. Топічні типи чутливих порушень: мононевритичний, поліневритичний, корінцевий, задньороговий, провідниковий, кірковий тип.

Тема 5. Оболонки головного і спинного мозку. Ліквор. Поняття про менінгіальний синдром. Кровообіг головного і спинного мозку. Оболонки головного і спинного мозку. Спинномозкова рідина. Менінгіальний синдром, його симптоми, лабораторні ознаки

Тема 6. Оцінка та методи обстеження при патології черепномозкових нервів. Бульбарний та псевдобульбарний синдроми.

Анатомо-фізіологічні характеристики всіх пар черепномозкових нервів, локалізація їх ядер в головному мозку, функціональна класифікація ядер. Патологія черепномозкових нервів, симптоми їх ураження, методи оцінки функціонального стану нервів. Бульбарний і псевдобульбарний синдроми: спільні ознаки (дисфагія, дисфонія, дизартрія) та відмінності (фібриляції та атрофії м'язів язика, рефлексии орального автоматизму, вимушений сміх, плач). Порушення іннервації м'язів язика – периферичний та центральний парези.

Змістовний модуль 2. Обстеження, методи оцінки та контролю в спеціальній неврології.

Тема 7. Судинні захворювання головного та спинного мозку. Ішемічний та геморагічний інсульт

Класифікація. Гострі порушення мозкового кровообігу: інсульти і скороминущі порушення мозкового кровообігу (транзиторні ішемічні атаки та церебральні гіпертонічні кризи). Хронічні порушення мозкового кровообігу: ранні і пізні форми. Геморагічний і ішемічний (тромботичний і нетромботичний) інсульти, субарахноїдальні крововиливи. Симптоми ураження передньої, середньої, задньої мозкових артерій. Синдроми оклюзії і стенозу магістральних судин мозку. Загальномозкові та осередкові синдроми. Кількісні і якісні види розладів свідомості (Продуктивна і непродуктивна симптоматика). Профілактика судинних захворювань головного і спинного мозку.

Тема 8. Головний біль. Порушення сну і стану бадьорості.

Етіологія та механізми головного болю: судинний, ліквородинамічний, невралгічний, м'язового напруження, психалгічний, змішаний. Класифікація. Нозологічні форми головного болю: мігрень, біль м'язового напруження, пучковий біль. Диференціальна діагностика, принципи лікування. Мігрень-етіологія, сучасні механізми патогенезу. Клінічні форми (проста мігрень – без аури, асоційована), діагностика, диференційований діагноз, принципи лікування (в період приступу та у міжприступний період). Головний біль при синдромі внутричерепної гіпотензії та синдромі внутричерепної гіпертензії (етіопатогенетичні фактори, суб'єктивні дані, клінічні та інструментальні дані). Порушення сну і стану бадьорості: стадії сну, розлади засипання – пресомнія, порушення сну – інсомнія, причинні фактори, лікування. Гіперсомнії – патологічна сонливість. Синдром сонних апноє. Лікування.

Тема 9. Менінгіти. Менінгіти. Класифікація менінгітів: первинні і вторинні, гнійні і серозні. Гнійні менінгіти. Первинний менінгококовий менінгіт, клініка, діагностика, особливості перебігу, атипові форми. Вторинні менінгіти: пневмококовий, стафілококовий. Клініка, діагностика, показники ліквору, лікування, профілактика. Серозні менінгіти. Первинні вірусні: лімфоцитарний хориоменінгіт, ентеровірусний менінгіт (ЕСНО, Коксакі), паротитний та інші. Вторинні: туберкульозний менінгіт та менінгіти при інших інфекціях. Клініка, діагностика, значення дослідження ліквору в диференціальній діагностиці, лікування, профілактика.

Тема 10. Арахноїди. Енцефаліти. Арахноїди. Етіологія, патогенез. Патоморфологія: злипливий, кистозний. Класифікація за локалізацією: арахноїди задньої черепної ямки, базальний, конвексимальний. Клініка, перебіг, діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування і профілактика. Енцефаліти. Класифікація. Первинні енцефаліти: епідемічний, кліщовий весняно-літній, герпетичний. Вторинні енцефаліти: ревматичний (мала хорея), поствакцинальний, при вітряній віспі, корі, краснусі. Клініка, перебіг, форми захворювання, діагностика. Ураження нервової системи при грипі (грипозний геморагічний енцефаліт, енцефалопатія). Інфекційна енцефалопатія – дисциркуляторно-дистрофічні зміни головного мозку без виражених вогнищевих уражень з переваженням в клініці астеничних проявів, вегетативної дистонії, інтракраніальної гіпертензії. Перебіг, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.

Тема 11. Поліомієліт. Гострий мієліт. Поліомієліт. Етіологія, патогенез, епідеміологія, шляхи поширення. Патоморфологія. Клінічна класифікація: апаралітичні (абортивні, субклінічні) і паралітичні форми (передпаралітична і паралітична стадії) і стовбурові форми. Діагностика, диференціальна діагностика. Значення вірусологічних і серологічних досліджень в діагностиці захворювання. Лікування в гострому і відновному періоді. Наслідки. Профілактика. Поліомієлітоподібні захворювання у дітей, викликані вірусами Коксаки і ЕСНО, паротиту, простого герпесу, аденовірусами. Клінічні форми, перебіг, прогноз, діагностика, лікування, профілактика. Гострий мієліт. Етіологія (у первинних мієлітів – нейровіруси, туберкульоз, сифіліс; у вторинних – як ускладнення інфекційних захворювань – кір, скарлатина, тиф, пневмонія, грип або при сежисі). Патогенез. Патоморфологія. Клініка та клінічні форми (симптомокомплекс ураження спинного мозку у поперековому, грудному відділах, на рівні шийного потовщення, у верхньошийному відділі). Ліквородіагностика. Лікування

Тема 12. Захворювання периферичної нервової системи. Вертеброгенні ураження периферичної нервової системи

Клінічна класифікація захворювань периферичної нервової системи. Шийний рівень: рефлекторні синдроми (цервікаго, цервікалгія; цервікокраніоалгія або синдром задньої хребетної артерії і цервікобрахіалгія з м'язотонічними, вегетативно-судинними або нейродистрофічними проявами). Корінцеві синдроми (дискогенні ураження корінців радикулопатії). Корінцевосудинні синдроми (радикулоішемія). Грудний рівень; рефлекторні синдроми (торакаго, торакалгія з м'язо-тонічними вегетативно-судинними або нейродистрофічними проявами). Корінцеві синдроми (дискогенні ураження корінців - радикулопатії). Попереково-кризовий рівень: рефлекторні синдроми (люмбаго, люмбалгія, люмбоішалгія з м'язовотонічними, вегетативно-судинними або нейродистрофічними проявами). Корінцеві синдроми (дискогенні ураження корінців - радикопатії). Корінцево-судинні синдроми (радикулоішемія).

Тема 13. Захворювання периферичної нервової системи. Ураження окремих спинномозкових нервів. Травматичні. На верхніх кінцівках: променевого, ліктьового,

серединного, шкірно-м'язового та інших нервів. На нижніх кінцівках: стегнового, сідничного, малогомілкового, великогомілкового та інших. Плексопатії. Травми сплетінь: шийного, верхнього плечового (параліч Ерба-Дюшенна); нижнього плечового (параліч Дежеріна-Клюмпке); плечового (тотально); попереково-крижового (частково або тотально). Компресійно-ішемічні мононевропатії (найчастіше тунельні синдроми). На верхніх кінцівках: синдром зап'ястного каналу (серединний нерв); синдром каналу Гієна (ліктьовий нерв). На нижніх кінцівках: синдром тарзального каналу (малогомілковий нерв)

Тема 14. Захворювання периферичної нервової системи. Множинні ураження корінців нервів. Інфекційні полінейропатії, інфекційно-алергічні полірадикулонейропатії (Ландрі, Гієна-Барре). Полінейропатії. Токсичні: при хронічних побутових або виробничих інтоксикаціях (алкогольні, свинцеві, хлорофосні та інші); при токсикоінфекціях (дифтерія, ботулізм); алергічні (медикаметозні та інші); дисметаболическі: гіпо- або авітамінозів, при ендокринних захворюваннях – цукровий діабет, захворювання печінки, нирок і т. д.; дисциркуляторні: при вузликовому периартеріїті, ревматичних та інших васкулітах, ідіопатичні і спадкові форми.

Тема 15. Соматоневрологічні синдроми. Соматоневрологічні синдроми, які виникають в результаті порушення метаболізму нервової системи, гіпоксії, патологічних рефлексорних імпульсів при соматичних захворюваннях людини. Соматоневрологічні синдроми, які найчастіше зустрічаються: астеничний, вегетативної дистонії, полінейропатичний, нервово-м'язових порушень. Паранеопластичний синдром. Лікування. Профілактика.

Тема 16. Спадково-дегенеративні захворювання нервової системи. Сучасні принципи класифікації. Нервово-м'язові захворювання. Прогресуючі м'язові дистрофії. Міопатії. Міастенія. Міастенічні синдроми. Пароксизмальна міоплегія. Синдром пароксизмальної міоплегії. Екстрапірамідна дегенерація. Гепатоцеребральна дегенерація – хвороба Коновалова-Вільсона: патогенез, клінічні синдроми, діагностика, лікування). Хвороба Гентінгтона (патогенез, провідні клінічні синдроми, діагностика, лікування). Сучасні біохімічні аспекти хвороби Паркінсона та її лікування. М'язові дистонії (первинні спадкові, вторинні внаслідок органічних захворювань мозку), етіологія, принципи лікування.

Тема 17. Професійні і побутові нейроінтоксикації. Ураження нервової системи при дії фізичних факторів. Отруєння промисловими отрутами нейротропної дії (свинець, ртуть, марганець, миш'як, окис вуглецю, метиловий спирт, сірковуглець, фосфорорганічні сполуки). Клініка, неврологічні синдроми, лікування, профілактика. Харчові інтоксикації, ботулізм. Корсаківський синдром та інші неврологічні прояви алкоголізму. Клініка гострих отруєнь барбітуратами. Невідкладна допомога. Вібраційна хвороба, радіаційні ураження, електротравма нервової системи, вплив постійних і змінних полів, ураження нервової системи при тепловому і сонячному ударі. Клінічна картина, неврологічні синдроми, лікування, профілактика.

Таблиця 2

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Кон	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовний модуль 1. Обстеження, методи оцінки та контролю в загальній неврології						
Тема 1. Принципи будови та функціонування нервової системи. Рухова система. Кровообіг головного мозку.	19	4		6		9
Тема 2. Оцінка та методи обстеження при порушенні рухів. Пірамідна система. Симптоми центрального і периферичного парезів	19	2		6	2	9
Тема 3. Екстрапірамідна система та синдроми її ураження. Мозочок, та синдроми його ураження. Паркінсонський синдром. Гіперкінетичний синдром.	23	4		8	2	9
Тема 4. Оцінка та методи обстеження чутливої системи, симптоми її ураження. Види і типи порушення чутливості	18	4		4	1	9
Тема 5. Оболонки головного і спинного мозку. Ліквор. Поняття про менінгіальний синдром.	16	2		4	1	9
Тема 6. Оцінка та методи обстеження при патології	21	4		6	2	9

черепномозкових нервів. Бульбарний та псевдобульбарний синдроми.						
Разом за змістовним модулем 1	116	20		34	8	54
Змістовий модуль 2. Обстеження, методи оцінки та контролю в спеціальній неврології						
Тема 7. Судинні захворювання головного та спинного мозку. Ішемічний та геморагічний інсульт	24	4		8	2	10
Тема 8. Головний біль. Порушення сну і стану бадьорості.	21	4		6	1	10
Тема 9. Менінгіти.	17	2		4	1	10
Тема 10. Арахноїдіти. Енцефаліти.	17	2		4	1	10
Тема 11. Поліомієліт. Гострий мієліт.	16	2		4		10
Тема 12. Захворювання периферичної нервової системи. Вертеброгенні ураження периферичної нервової системи	19	4		4	1	10
Тема 13. Захворювання периферичної нервової системи. Ураження окремих спинномозкових нервів.	21	6		4	1	10
Тема 14. Захворювання периферичної нервової системи. Множинні ураження корінців нервів.	17	2		4	1	10
Тема 15. Соматоневрологічні синдроми.	16	2		4		10
Тема 16. Професійні і побутові нейроінтоксикації.	16	2		4		10
Разом за змістовним модулем 2	184	28		48	8	100
Усього годин	300	48		82	16	154

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Локалізація функцій в корі головного мозку. Синдроми ураження.
2. Оболонки головного й спинного мозку, цереброспінальна рідина, фізіологія ліквороутворення.
3. Патологія ліквору. Менінгеальний та лікворно-гіпертензійний синдроми.
4. Вегетативна нервова система: периферійні, сегментарні відділи, гіпоталамус, лімбіко-ретикулярний комплекс. Симптоми ураження вегетативної нервової системи на різних рівнях.
5. Пухлини головного та спинного мозку.
6. Епілепсія та судомні синдроми. Класифікація та діагностика епілептичних випадків й судомних синдромів
7. Менінгіти: гнійні (менінгококові та вторинні) і серозні (ентеровірусні, лімфоцитарний хоріоменінгіт, паротитний, туберкульозний).
8. Енцефаліти: епідемічний, кліщовий, полісезонні, герпетичний, ревматичний, при краснусі, вітряній віспі, кору, підгострий склерозуючий паненцефаліт, поствакцинальні
9. Церебральні арахноїдіти.
10. Поліомієліт.
11. Гострий мієліт.
12. Демієлінізуючі захворювання нервової системи: розсіяний склероз, гострий розсіяний енцефаломієліт (ГРЕМ) (оптикоенцефаломієліт, енцефаломієло-полірадикулоневрит, поліенцефаломієліт, дисемінований мієліт).
13. Боковий аміотрофічний склероз.
14. Нейросифіліс.
15. Ендартеріт судин мозку, базальний менінгіт, менінгомієліт, менінгорадикуліт,
16. Ураження нервової системи за наявності ВІЛ-інфекції

Форми виконання: доповідь, створення презентацій, складання блок-схем, що описують алгоритми оцінювання та контролю стану хворих з названими патологіями.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Не передбачено програмою.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ (табл. 5). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 3

Поточний контроль (маx = 40 балів)																Модульний контроль (маx = 60 балів)
Модуль 1																
Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2										МКР 1
T 1	T2	T3	T4	T5	T6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	60
2	2	2	2	2	4	4	2	2	2	2	2	2	2	2	4	

Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	Для екзамену	Для заліку
90-100	Відмінно	Зараховано
82-89	Дуже добре	
75-81	Добре	
67-74	Задовільно	
60-66	Достатньо	
1-59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Нервові хвороби / Віничук С.М., Дубенко Є.Г../.-К.:Здоров'я, 2001.- 696 с.
2. Нервові хвороби: Підручник: Пер. з рос. / О.А.Ярош, І.Ф.Криворучко, З.М.Драчова та інш. За ред. проф.О.А. Яроша./.- Київ: Вища школа, 1993.- 487с.
3. Нервные болезни. Учебник./ Е.И. Гусев, В.Е. Гречко, Г.С. Бурд; Под ред. Е.И.Гусева. – М.: Медицина, 1988. – 640 с.
4. Скоромец А.А. Топическая диагностика нервной системы. М., 1989.

Допоміжна література

5. Болезни нервной системы. - 2т. под ред. Н. Н. Яхно, Д.Р. Штульмана, П.Б. Мельничука. - М., "Медицина", 2007
6. Биллер Х. Практическая неврология: Т.1.Диагностика:-М:Мед.лит, 2008. -512 с.
7. Вейн А.М., Вознесенская Т.Г., Воробьева О.В. и др. Вегетативные расстройства - М., "Медицина", - 1998
8. Голубев В.Л., Вейн А.М. Неврологические синдромы. Руководство для врачей: «Эйдос Медиа», 2002. - 832 с.
9. . Избранные лекции по неврологии /под. Ред прф. Голубева В.Л./. - Эйдос Медиа», 2006. - 624 с..

9. ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Клінічна анатомія спинного мозку. Спинальне рефлекторне кільце.
2. Рефлекси та методи їх дослідження.
3. Назвіть та охарактеризуйте складові рефлекторної дуги та їх функції.
4. Види рефлексів та їх зміни при патологічних станах. Дайте характеристику кожній з них.
5. Види рефлексів. Дайте характеристику поверхневим рефлексам. Які методики для оцінки поверхневих рефлексів Ви знаєте?
6. Види патологічних рефлексів. Дайте характеристику глибоким рефлексам. Які методики для оцінки глибоких рефлексів Ви знаєте?
7. Дайте характеристику функціональним порушення при травмах та захворюваннях нервової системи при ураженні верхнього мотонейрону.
8. Дайте характеристику функціональним порушення при травмах та захворюваннях нервової системи при ураженні нижнього мотонейрону.
9. Дайте характеристику порушенням рухової функції при травмах та захворюваннях нервової системи. Які тести, шкали оцінки порушень рухової функції Ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
10. Види чутливості. Дайте характеристику поверхневій чутливості. Які методики оцінки поверхневої чутливості Ви знаєте? Назвіть основні порушення поверхневої чутливості.
11. Дайте характеристику глибокій чутливості. Які методики оцінки глибокої чутливості Ви знаєте? Назвіть основні порушення глибокої чутливості.
12. Дайте характеристику порушенням когнітивних функцій при патології нервової системи. Які методики (тести), шкали оцінки когнітивних функцій Ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
13. Апраксія. Види апраксії. Які методики (тести), шкали визначення та оцінки апраксії Ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
14. Атаксія. Види атаксії. Які тести, шкали визначення та оцінки атаксії Ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
15. Довільні рухи, види паралічів, синдроми рухових розладів.
16. Симптоми ураження кортико-спинального шляху на різних рівнях.
17. Мозочок. Основні анатомо-фізіологічні дані. Методики дослідження рівноваги, координації рухів, проби на асинергію, дослідження ністагму, письма, мови, тону м'язів.

18. Симптоми ураження півкуль мозочка, його шляхів та черв'яка.
19. Середній мозок. Анатомія, симптоми ураження окорухових (III, IV і VI пари), I, II пар черепних нервів. Методика дослідження.
20. Мозковий міст. Симптоматика ураження черепних нервів групи мосто-мозочкового кута (V, VII, VIII пари).
21. Довгастий мозок. Семіотика пошкодження каудальної групи (IX, X, XII) черепних нервів. Бульбарний, псевдобульбарний синдроми.
22. Локалізація функцій в корі головного мозку. Синдроми ураження.
23. Оболонки головного й спинного мозку, цереброспінальна рідина, фізіологія ліквороутворення.
24. Патологія ліквору. Менінгеальний та лікворно-гіпертензійний синдроми.
25. Симптоми ураження вегетативної нервової системи на різних рівнях.
26. Судинні захворювання головного та спинного мозку.
27. Початкові прояви недостатності мозкового кровопостачання.
28. Минущі порушення мозкового кровопостачання.
29. Ішемічний інсульт
30. Дисциркуляторна енцефалопатія
31. Геморагічний інсульт.
32. Менінгіти: гнійні і серозні.
33. Енцефаліти: епідемічний, кліщовий, полісезонні, герпетичний, ревматичний, при краснусі, вітряній віспі, кору, підгострий склерозуючий паненцефаліт, поствакцинальні.
34. Церебральні арахноїдіти.
35. Поліомієліт.
36. Демієлінізуючі захворювання нервової системи: розсіяний склероз, гострий розсіяний енцефаломієліт (ГРЕМ) (оптикоенцефаломієліт, енцефаломієло-полірадикулоневрит, поліенцефаломієліт, дисемінований мієліт).
37. Ураження нервової системи за наявності ВІЛ-інфекції.
38. Огляд хворих з неврологічними проявами остеохондрозу хребта.
39. Огляд хворих з невритами, невралгіями, поліневритами.